

Piet Heemskerk: een neus voor nieuwe dingen en een scherp oog voor commerciële mogelijkheden

Problemen oplossen in de melkveehouderij

P O R T R E T	
Naam	Piet Heemskerk
Leeftijd	75
Opleiding	fytopathologie
Carrière	beheerder landgoed Van Puijenbroek (1200 hectare), oprichter Ingenieursbureau Heemskerk

Hij ontwikkelde de koekalender, was de eerste reguliere importeur van holsteinfokstiersperma en introduceerde als eerste een paringsprogramma in Nederland. Piet Heemskerk, net 75 geworden, blikt terug op zijn loopbaan.

tekst Inge van Drie

Een stapel literatuur ligt op zijn bureau. Bovenop een knipselkrant, een verzameling van nieuwsberichten, door Piet Heemskerk met zorg geselecteerd voor de medewerkers van Ingenieursbureau Heemskerk. 'Het kennisniveau van veehouders is enorm gestegen. Vroeger was het een volgzaam publiek, maar de huidige lichter veehouders is veel mondiger. Als toeleverend bedrijf moet je daarom ontzettend bij de les zijn. We besteden daarom veel aandacht aan kennis van onze medewerkers.' Zoon Eric zwaait inmiddels de scepter bij Ingenieursbureau Heemskerk, maar helemaal losgelaten heeft Heemskerk senior – net 75 geworden – het bedrijf nog niet. Drie keer per week begeeft hij zich naar het kantoor in Diessen, waar hij nog zijn eigen kamer heeft. 'Ik ben advi-

koekalender met magneten. 'Vroeger schreef een boerin alle vruchtbaarheidsgegevens achter op een kalender. Op grotere bedrijven was dat geen doen meer. Dat professionaliseerden wij met de koekalender.' Het vermarkten daarvan in binnen- en buitenland – letterlijk vanuit de garage en met hulp van het hele gezin – was in 1969 het startschot voor Ingenieursbureau Heemskerk. Rond dezelfde tijd maakte Heemskerk kennis met holsteins. Dankzij een proef van het IVO kreeg hij de beschikking over vijftig doses Pabst Ideal. 'Er werden 25 vaarskalveren geboren. Die produceerden vijftien procent meer dan de fh-koeien.' Onder de indruk van die resultaten nam Heemskerk – na grondige studie – het initiatief om holsteinsperma te importeren. Hij legde contact met ABS, niet

het landgoed en richtte hij zich volledig op zijn eigen bedrijf. Een neus voor nieuwe dingen bleef hij houden. Zo bood hij als een van de eersten cursussen dhz-ki aan en introduceerde hij al in 1977 het paringsprogramma GMS in Nederland, met holsteininitiatiefnemer Pieter ter Veer die als eerste GMS-'evaluator' koeien puntte. 'Veefokkerij is simpelweg populatiegenetica. Een paringsprogramma maakt voor het gros van de koeien de goede keus. De fokkerijwereld denkt in goede en slechte stieren, maar die bestaan niet. Wat voor het ene bedrijf een slechte stier is, kan op een andere bedrijf juist goed werken. Er zijn alleen passende stieren.'

Heemskerk vindt het jammer dat niet meer veehouders met een paringsprogramma werken. 'De fokkerij was veel beter af geweest als elke veehouder aan zo'n programma mee zou doen. In mijn beleving heeft het stamboek het belang van een paringsprogramma in het verleden onvoldoende uitgedragen. Ik heb het vermoeden dat enkele stamboekinspecteurs bang waren om door het promoten van een paringsprogramma een deel van hun status te verliezen.'

'De fokkerijwereld denkt in goede en slechte stieren, maar die bestaan niet'

seur, ik heb geen vastomlijnde taken meer', zegt Heemskerk, die nog wel hoofdredacteur is van het twee keer per jaar verschijnende Breeders Journal.

Vijftig doses Pabst Ideal

Dat Heemskerk in de melkveehouderij belandde, was niet vanzelfsprekend. Hij is geen zoon van een melkveehouder en studeerde fytopathologie, ofwel plantenziektkunde. Direct na zijn afstuderen in april 1962 ging hij aan de slag als beheerder van Gorp en Rovers, een 1200 hectare groot landgoed van de familie Van Puijenbroek. Zo kwam Heemskerk in aanraking met de melkveehouderij: als beheerder was hij ook verantwoordelijk voor het bij het landgoed behorende melkveebedrijf met 160 koeien.

Heemskerk verdiepte zich intensief in de wereld van het koeien houden. Hij was niet bang voor vernieuwing én hij had een scherp oog voor commerciële kansen. Zo ontwikkelde Heemskerk samen met een werktuigbouwkundige de

het minst vanwege de vooruitstrevende rol van de ki-organisatie op ziektekundig gebied. 'Alleen onder strikte veterinaire voorwaarden konden we sperma importeren. ABS kon als een van de weinige organisaties daaraan voldoen.'

In 1973 kwamen de eerste doses naar Nederland. Heemskerk was daarmee de eerste reguliere importeur van fokstiersperma van holsteins – hij vermarktte later onder meer Valiant en Triple Threat. 'Het was in de tijd dat KI Midwest Bill, Silver en Superstar importeerden, feitelijk proefstieren. Ik wilde de zaak vooruithelpen door sperma van fokstieren te importeren. Wij selecteerden stieren op basis van Amerikaanse fokwaarden.' Heemskerk hekelt het conservatisme van destijds van het stamboek en veel ki-coöperaties. 'Die waren mordicus tegen de holsteinisering. Van een stier die niet door het stamboek geaccepteerd was, erkenden ze de nakomelingen niet. Nu zou zo iets onbestaanbaar zijn.' In 1975 zwaaide hij af als beheerder van

Focus op preventie

Zoals zijn bedrijf ooit van start ging met de koekalender, zo schuwde Heemskerk ook later de verbreding niet. Zo bracht hij vanaf 1991 in Europa Uddergold op de markt en ontwikkelde hij de kalverhut. Inmiddels heeft het bedrijf ook een voedingstak met onder meer levende gisten en voedingssupplementen. Vanwaar die aandacht voor verbreding? 'Ik ben dertien jaar 'grootveehouder' geweest. Ik ken problemen als mastitis en melkziekte. Met fokkerij kun je gemakkelijk de productie verhogen, maar door de lage erfelijkheidsgraad is gezondheid veel lastiger via fokkerij te verbeteren. Bovendien, mijn studie fytopathologie is de leer van de preventie van het ziek worden van planten. Mijn focus lag daarvoor automatisch op preventie; ik wilde de problemen oplossen in de melkveehouderij.' |